

Rapport nr. 90.009	ISSN 0800-3416	Åpen/ Fortrolig	
Tittel: Database for geologiske enheter i Norge Brukerveiledning			
Forfatter: Svein Gjelle		Oppdragsgiver: NSK/NGU	
Fylke:		Kommune:	
Kartbladnavn (M. 1:250 000)		Kartbladnr. og -navn (M. 1:50 000)	
Forekomstens navn og koordinater:		Sidetall: 11	Pris: 31
		Kartbilag:	
Feltarbeid utført:	Rapportdato: 09.01.90	Prosjektnr.: 21.2518.00	Seksjonssjef: <i>G. Edv. Wolff</i>
Sammendrag: Dette er en veiledning i bruk av dataprogrammet i tilknytning til databasen for geologiske enheter i Norge. Programmet er utviklet for HP3000. Følgende operasjoner kan utføres: Listing av alle registrerte navn i alfabetisk rekkefølge eller etter registreringsnummer, opplyse om alle registrerte data for hvert enkelt navn, listing av navn innenfor et bestemt kartblad (målestokk 1:50 000 eller 1:250 000) og innenfor en bestemt geologisk region, korrigere - eventuelt slette - opplysninger som er registrert, opplyse om alle faste data som er lagt inn (f.eks. kartbladnavn og -nr., feltnavn fra sokkelen, de ulike kodene som finnes). Programmet kan sette opp både litostratigrafien og tektonostratigrafien i de ulike geologiske regionene. Man kan velge mellom utskrift på skjerm og på skriver. Man kan også legge inn data fra diskett på fil og derfra få utskrift på laser-skriveren eller legge data fra en slik fil inn i databasen.			
Emneord			
	EDB		Brukerdokumentasjon

INNHALDSFORTEGNELSE

Side

1. Innledning

4

2. Bruk av programmet

4

Vedlegg 1: Databasens skjermbilde

Vedlegg 2: Redigeringsmuligheter

DATABASE FOR GEOLOGISKE ENHETER I NORGE

Beskrivelse til programmet.

INNLEDNING

Programmet er laget av Ronald Nystad i samarbeid med Einar Tveten, Johan Naterstad og Svein Gjelle. Det er utviklet til HP3000 serie 70 for å lage et norsk stratigrafisk leksikon.

Programmets oppgave vil være å registrere alle navn på geologiske enheter i Norge, på norsk sokkel og i arktiske/antarktiske strøk med tilknytning til Norge. Det kan liste opp alle registrerte navn i alfabetisk rekkefølge, eller etter NSK nr. Listing av navn innenfor et bestemt kartblad (målestokk 1:50 000, 1:250 000) og innenfor en bestemt geologisk region er også mulig å få. Det kan sette opp lito- og tektonostratigrafien i de ulike geologiske regionene, og det opplyser om alle data for hvert enkelt navn. Det kan også gi utskrifter eller skjermoppslag av alle faste data som er lagt inn i databasen slik som f.eks. kartbladnavn, feltnavn fra sokkelen og de forskjellige kodene som er lagt inn. Programmet kan korrigere, eventuelt slette, opplysninger som er lagt inn.

BRUK AV PROGRAMMET

For å registrere data, korrigere eller slette data trengs en HP-terminal med en hukommelse på 8 sider eller en PD.

Startprosedyre

- 1) Når du begynner, velg datamaskin a,g og trykk "returntasten".
- 2) Når : kommer på skjermen tastes inn:
HELLO NNXXX,MGR.BERGAVD,STRAT

NN er brukerens initialer og XXX er det lokale telefonnummer til brukerens terminal. Trykk nå return. Ved oppringing utenfra skal man identifisere seg på beste måte med bokstaver og/eller tall i feltet nxxxx som har 8 posisjoner maksimalt.

3) Tast inn RUN STRATPRO (+ return) etter at : er kommet.

Det kommer nå et skjermbilde med overskriften "STRATIGRAFI".

En rekke valgmuligheter er listet opp.

Velg den du ønsker ved å taste inn tallet som tilhører den ønskede operasjon etter spørreordet Hvilken?

Nedenfor vil alle nåværende muligheter bli gjennomgått i tur og orden.

Registrering

Valgmulighet 1 er "Registrering/modifisering av en geologisk enhet". Tast inn 1 etter "Hvilken?" og deretter "returntasten".

Skjermbildet kommer nå fram på skjermen (det kan ta litt tid) linje for linje (se vedlegg 1). Når hele skjermbildet er presentert, stanser bildet i første posisjon (NSK-nummer), og det er klart for inntasting av data. Så snart et felt er utfyllt hopper markøren automatisk til neste felt. Benytt "return" for å komme til neste felt eller linje når de inntastede dataene ikke fyller alle posisjonene i feltet (linjen). Hvis data mangler for et felt, går programmet videre til neste felt ved at en slår "return", så fremt ikke programmet krever at feltet blir fylt ut. Følgende felt må alltid fylles ut: innkommet dato, godkjent dato, kategori, formell/uformell, kartblad 1:250t, kartblad 1:50t (eller felt på sokkelen og blokknr.), geologisk region, nr. på norgeskartet, og spørsmålet om navnet er benyttet tidligere og eventuelt i hvilken sammenheng. Når alle data er utfyllt, hopper skjermbildet tilbake til begynnelsen. Slå nå avslutnings-tegnet i første posisjon i et av feltene (se vedlegg 2). Det spiller ingen rolle om det står noe der fra før. Dermed registreres de inntastede data i databasen. Etter litt tid kommer skjermbildet på nytt opp på skjermen og man kan fortsette inntastingen av data.

Når man skal fylle ut feltet for kartblad 1:250t og det er oppgitt flere enn ett, må man skrive de øvrige i feltet for "Andre opplysninger".

Skriv da slik:

Finnes også på

kartblad 1:250t: <kartbladnavn>

kartblad 1:50 t: <kartbladnr.> (hvis det også er for liten plass til 50 000 bladene).

I programmet er det lagt inn tester på forskjellige steder. Disse skal forhindre feilutfyllinger. Kartbladnavn og nr. må alltid skrives riktig, likeså feltnavn og blokknummer. Kartbladnr. må skrives med et åpenrom foran siste siffer (f.eks. 2028 2). Ved feil utfylling kommer det feilmelding på skjermens øverste linje. Feilen må korrigeres før man får registrert dataene. Benytt små bokstaver ved inntasting av data, men alltid stor bokstav i begynnelsen av et felt.

Ønsker man å avslutte/avbryte dataregistreringen forflytter man seg til skjermbildets første felt (NSK-nr.) (se vedlegg), blankstiller med ordskiftetasten (space) eller ctrl. D og slår avslutningstegnet i første posisjon i et felt.

Korrigerings

Skal data for en enhet korrigeres/suppleres, velger man også operasjon 1 fra menyen. Slå inn det aktuelle NSK-nummeret og slå deretter avslutningstegnet i første posisjon i datofeltet. Nå kommer skjermbildet med alle data for denne enheten. Forflytt deg til korrigeringsstedet ved hjelp av return-tasten. Slett det som står i dette feltet fra før og tast inn de korrekte data (eller suppler med nye data i det ønskede feltet). Sletting foregår ved å trykke kontroll-tasten samtidig med D-tasten fra første til siste posisjon som skal slettes. Etterpå slås avslutningstegnet i første posisjon i hvilket som helst felt, og man får dermed rettelsen registrert. Mens rettelsen pågår har man skjermbildet fra første posisjon. Deretter kommer et tomt skjerm-bilde. Slå avslutningstegnet på nytt for å komme tilbake til menyen, eller slå nytt NSK-nummer for å foreta flere rettelser.

Sletting

Valgmulighet 2 er sletting av data. Man får først skjermbildet opp og med sletting!! i øvre høyre hjørne. Slettingen skjer ved å kalle opp det NSK-nummeret som skal slettes. Slå så avslutningstegnet i første posisjon i neste felt, datofeltet. (Return). Nå kommer skjermbildet med alle data for dette nummeret opp. Når det stopper i første posisjon står det aller øverst: Skal enheten slettes OK (J/N)?

Svar J på spørsmålet hvis man ønsker å slette enheten. Man kommer deretter automatisk tilbake til hovedmenyen.

Katalogutskrift på laseren

Man kan også velge en totalutskrift (5) av alle registrerte data. Denne kommer alltid på laserskriveren. For tiden kjøres det "on-line", derfor vil terminalen bli opptatt i den tiden utskrivningen pågår. Hvis utskriften ønskes i flere eksemplarer, skal man foreløpig ta kontakt med EDB-seksjonen. Katalogen skal etterhvert som data blir registrert, utvikle seg til et oppslagsverk over norsk stratigrafi.

Navneliste, nummerliste

Ønsker man seg en alfabetisk opplisting av alle registrerte navn, velger man den tilhørende operasjon på programmenyen (6). Vil man ha utskriften på skjermen trykkes return, og vil man ha den på linjeskriveren, trykkes LP.

Man kan også velge å få alle navn listet etter NSK-nummer (7). Også her kan det velges mellom utskrift på skjerm (trykk return) og linjeskriver (trykk LP).

Valgmulighet 3 gir utskrift på skjerm/linjeskriver av en bestemt enhet med alle registrerte data. Angi NSK-nr. eller navn for enheten som det ønskes utskrift av. LP gir utskrift på linjeskriveren og return gir utskrift på skjermen. Når utskriften er ferdig trykkes return for å komme tilbake til valgmulighet 3 og return en gang til gir hovedmenyen.

Valgmulighet 4 gir utskrift av alle enhetene på skriveren.

Listing av navn innenfor bestemte kartblad eller en bestemt geologisk region

Valgmulighetene 8 og 9 gir utlisting av navn innenfor enkelte kartblad. 8 gir alfabetisk opplisting av navn innenfor 1:50 000 kartblad. Oppgi kartets nummer f.eks. 2128 2 (husk at det skal være et åpent felt mellom de to siste tallene). 9 gir opplisting av navn innenfor et valgt 1:250 000 kart. Her må kartets navn oppgis. Valgmulighet 10 gir utlisting av navn fra en bestemt geologisk region.

Andre valgmuligheter

Man kan også få utskrift på linjeskriveren (tast LP) av henholdsvis kategori-, geografi-, alders- og regionskoden. En annen valgmulighet gir nummerkoden for Berggrunnskart over Norge i 1:1 mill.

Videre kan man velge seg utskrift av alle kartblad i målestokk 1:50 000, 1:250 000 fra Norge, alle kart fra arktiske strøk og alle blokknr. og feltnavn fra norsk kontinentalsokkel som er lagt inn i databasen.

Disse opplysningene kan også hentes ut på skjermen.

Etter at opplysningene er kommet opp, slår man return for å komme tilbake til programmenyen.

Data-filer som er lest inn fra diskett kan skrives ut på laseren ved valgmulighet 12. Oppgi navnet på filen for å få den utskrevet. Ved å velge 13 kan man få lagt inn data fra filen direkte inn i databasen. Filens navn må oppgis. Man får spørsmål om en ønsker en spesiell enhet fra filen. Ved å svare N kan overføringen begynne, enhet for enhet. (Returtasten betyr også nei). Ved å svare J må man oppi antall enheter som står foran den spesielle enheten i filen. Deretter kan den overføres.

Program på diskett

Programmet for registrering av data finnes på diskett til PD. Alle som ønsker å registrere sine egne data på PD kan ved å sende en diskett til Atle Mørk, IKU, få programmet tilsendt. Institusjoner og personer som har registrert sine egne data på PD sender inn sine disketter til Norsk

Stratigrafisk Komité, NGU, Postboks 3006, 7002 Trondheim for å få overført dataene til NGU's sentrale database. Dataene blir lest inn på tekstfiler, som så kan overføres til databasen slik som skissert ovenfor.

Avslutning

Trykk return når du har skjermbildet "STRATIGRAFI" på skjermen.
Svar "BYE" + "return" etter at END OF PROGRAM og : er kommet på skjermen.

Etterord

Takk til alle som har medvirket, særlig Ronald Nystad (EDB), Einar Tveten (geologi) og Johan Naterstad (geologi).

DATABASENS SKJERMBILDE

NSK-NR.:..... INKOMMET DATO:../.. 19.. GODKJENT DATO:../.. 19..

ENHETENS NAVN:

ENGELSK NAVN:

RANG:..... KATEGORI (KODE):.. FORMELL(F)/UFORMELL(U):...

REVISJON AV NAVN:.....

REVISJON AV RANG:.....

FØRSTE BRUK:

GJELDENDE DEF.:

TYPEBESKR.:

TYPELOKALITET:

GEOGR.OMRÅDE(KODE):..

KARTBL. 1:250t:

KARTBLAD 1:50t:

FELT PÅ SOKKEL:

BLOKK NR.:

GEOLOGISK REGION:

NR.NORGESKART:

TEKTONISK ENHET:

GEOLOGISK BESKR.:

ALDER:

ALDESKODE: ..

DANNELSESALDER(D)/METAMORF ALDER(M): ..

DATERINGSMETODE:

NAVN PÅ ENHET OVER:

NAVN PÅ ENHET UNDER:

NAVN PÅ OVERORD.ENHET:

KORRELASJONER:

LIT.REF.KORRELASJ.:

ER NAVNET TIDLIGERE BRUKT I ANNEN GEOLOGISK SAMMENHENG (J/N): ..

HVILKEN SAMMENHENG:

ANDRE OPPLYSNINGER:

NAVN:

ADR.:

DATO:../.. 19..

Redigeringsmuligheter

- (Cr), *N, *n - Hopp til neste felt
- (TAB), *T, *t - Hopp tilbake ett felt
- (ESC) - Hopp til første felt på bildet
- #, *F, *f - Ferdig med inntasting/avslutning

Når det er satt opp tre ulike tegn for en operasjon, skal bare ett av dem benyttes.

Tegnene ovenfor tastes i første posisjon i et felt.

- _ - Behold det som står i denne posisjonen (underline)
- CtrlD - Slett karakterer til RETURN trykkes. Bare CtrlD sletter alt fra cursor og resten av feltet. Bruk underline for å posisjonere cursor til første karakter som skal slettes.
- CtrlB - Sett inn karakterer foran denne posisjonen. Bruk underline for posisjonering av cursor
- CtrlA - Legg til på slutten av feltet

De fire siste mulighetene gjelder bare for tekstfelt.